

ПУБЛИЧНОСТ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ ЗА 2017 Г.

От началото на 2018 г. са в сила изменения и допълнения в Закона за счетоводството (ЗСч), които касаят най-вече публичността на финансовите отчети на предприятията за 2017 г., свързани основно с промените в Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел. В тази връзка са и разясненията по някои често задавани въпроси.

1. ПРЕДПРИЯТИЯ, ЗАДЪЛЖЕНИ ДА ПУБЛИКУВАТ ГОДИШНИ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ ЗА 2017 Г.

Съгласно чл. 38, ал. 1 от ЗСч, **в срок до 30 юни на следващата година**, предприятията публикуват годишния финансов отчет, консолидирания финансов отчет и годишните доклади по глава седма от ЗСч, приети от общото събрание на съдружниците или акционерите или от съответния орган, както следва:

1. всички търговци по смисъла на Търговския закон – чрез заявяване за вписване и представяне за обявяване в търговския регистър (ТР);

2. юридическите лица с нестопанска цел със статут в обществена полза – чрез заявяване за обявяване и предоставянето им в регистър на юридическите лица с нестопанска цел, воден от Агенцията по вписванията. В Закона за юридическите лица с нестопанска цел са регламентирани реда и условията за вписване/деклариране на обстоятелства, свързани с ЮЛНЦ;

3. останалите предприятия – чрез икономическо издание или чрез интернет. Когато отчетите и докладите на предприятията се публикуват в интернет, до тях трябва да бъде осигурен свободен безплатен достъп за период не по-кратък от три години след датата на публикуването им, и при поискване да предоставят информация за мястото, където са публикувани техните отчети и доклади.

2. ПРЕДПРИЯТИЯ, КОИТО НЕ ПУБЛИКУВАТ ГОДИШНИ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ ЗА 2017 Г.

Съгласно измененията на чл. 38, ал. 9 от ЗСч (обн. ДВ, бр. 92 от 2017 г.) **предприятията, които не публикуват** годишни финансови отчети за 2017 г. са:

– еднолични търговци, които не подлежат на задължителен независим финансов одит (тези от тях, които не са осъществявали дейност през отчетния период, **не декларират това обстоятелство с декларация в Търговския регистър**);

– бюджетни предприятия;

– предприятия, които не са осъществявали дейност през отчетния период. Това обстоятелство се декларира с **декларация (свободен текст)**, която се публикува в Търговския регистър в срок до 31 март на следващата година. Държавни такси за публикуване на декларацията не се дължат. В тази връзка на официалната интернет-страница на Търговския регистър (www.brra.bg) е публикувано следното съобщение:

„Уведомяваме потребителите на информационната система на Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, че декларация по чл. 38, ал. 9, т. 2 от Закона за счетоводството може да се представи за обявяване със заявление по образец съгласно приложение № Г2 или № Г1 от Наредба № 1 от 14 февруари 2007 г. за водене, съхраняване и достъп до Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

Към заявлението се прилагат:

– Декларация по чл. 38, ал. 9, т. 2 от ЗСч в свободен текст (че през отчетния период не е осъществявана дейност);

– Декларация по чл. 13, ал. 4 от Закона за Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ЗТРРЮЛНЦ) (това е декларация, подписана от заявителя по чл. 15, ал. 1, т. 1, 2 и 3 или ал. 3, за истинността на заявените обстоятелства или за приемането на представените за обявяване актове);

– Адвокатско пълномощно (ако заявяването е от упълномощен адвокат).

Предвид липсата на представен годишен финансов отчет, заявител не може да бъде лице по чл. 15, ал. 3 от ЗТРРЮЛНЦ - съставител на финансов отчет, а представляващият или упълномощен от него адвокат съгласно Закона за адвокатурата.

За обявяване на декларация по чл. 38, ал. 9, т. 2 от ЗСч не се дължи държавна такса.

При подаване на заявлението по електронен път информационната система позволява да бъде подписано, независимо от уведомителното съобщение за дължима държавна такса.“

Измененията в чл. 38, ал. 9, т. 2 от ЗСч влизат в сила от 01.01.2018 г. и се прилагат за годишните финансови отчети за отчетен период 2017 г.

3. ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА, КОИТО НЕ ПОДЛЕЖАТ НА ВПИСВАНЕ В ТЪРГОВСКИЯ РЕГИСТЪР И РЕГИСТЪРА ЗА ЮРИДИЧЕСКИТЕ ЛИЦА С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ.

Търговският регистър и регистъра за юридически лица с нестопанска цел поддържа обща база данни за търговците и клоновете на чуждестранни търговци, юридическите лица с нестопанска цел и клоновете на чуждестранни юридически лица с нестопанска цел. От обхвата на закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ЗТРРЮЛНЦ) са изключени политическите партии и вероизповеданията, както и синдикалните и работодателските организации, тъй като дейността им се регулира от специални закони.

Предприятия по силата на чл. 2 от ЗСч, които **не подлежат на вписване** в ТР и регистър на ЮЛНЦ са:

- местни юридически лица, които не са търговци – организациите, които имат за цел извършването на политическа, синдикална и дейност, присъща на вероизповедание;
- дружества (граждански дружества, обединения, сдружения и др.), регистрирани по реда на Закона за задълженията и договорите;
- осигурителните каси по чл. 8 от Кодекса за социалното осигуряване;
- търговски представителства – търговско представителство на чуждестранно лице по чл. 24 от Закона за насърчаване на инвестициите.

Предприятията, които не попадат в обхвата на ЗТРРЮЛНЦ:

1. ако не са осъществявали дейност през отчетния период **не публикуват декларация**, че не са осъществявали дейност и не публикуват годишен финансов отчет;
2. ако са осъществявали дейност – публикуват годишен финансов отчет в икономическо издание или в интернет.

4. ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ, КОИТО ПОДЛЕЖАТ НА ВПИСВАНЕ В ТЪРГОВСКИЯ РЕГИСТЪР И РЕГИСТЪРА ЗА ЮРИДИЧЕСКИТЕ ЛИЦА С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ, НО НЕ СА СЕ ПРЕРЕГИСТРИРАЛИ В АГЕНЦИЯТА ПО ВПИСВАНИЯТА ПРЕДИ КРАЙНИЯ СРОК 31.12.2020 Г.

ПУБЛИКУВАНЕ НА ГОДИШНИТЕ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ ЗА 2017, 2018 И 2019 Г.

На основание § 25, ал. 1 от ПЗР към Закона за изменение и допълнение на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, всички ЮЛНЦ, вписани в регистъра на

юридическите лица с нестопанска цел при окръжните съдилища, са длъжни в срок до 31.12.2020 г. да подадат заявление за пререгистрация в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел към Агенцията по вписвания.

Съгласно § 26, ал. 4 на същия закон, до изтичане на този срок Министерството на правосъдието поддържа публична база данни на юридическите лица с нестопанска цел, осъществяващи дейност в обществена полза, за лицата, които не са подали заявление за пререгистрация.

На интернет страницата на Министерство на правосъдието е публикувано съобщение за юридическите лица с нестопанска цел (<http://www.justice.government.bg/41/>), в което се казва, че след 01.01.2018 г. „всички постъпили в деловодство на Министерство на правосъдието заявления за вписване на обстоятелства и обявяване на актове в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел (ЦРЮЛНЦ) и придружаващите ги документи ще бъдат връщани на заявителите поради липса на правно основание за вписване в ЦРЮЛНЦ“. Министерство на правосъдието изразява становище, че „Централен регистър“ няма правно основание за обявяване на актове на ЮЛНЦ в обществена полза, тъй като в ЗЮЛНЦ са отменени раздел II „Централен регистър“ на глава трета и чл. 45-50, както и Правилника за устройството и дейността на Централния регистър при Министерство на правосъдието.

Така, независимо дали ЮЛНЦ в обществена полза са извършвали дейност или не през 2017 г. и към 30 юни на текущата година не са се пререгистрирали в Агенцията по вписванията, те няма да публикуват годишните си финансови отчети и декларации по чл. 38, ал.9, т. 2 от ЗСч.

Следователно годишните финансови отчети на ЮЛНЦ за 2017, 2018 и 2019 г. ще се публикуват, както следва:

- за ЮЛНЦ, които са се пререгистрирали в Агенцията по вписванията – в регистъра за ЮЛНЦ за отчетните периоди за които има направена пререгистрация, съответно там публикуват и декларация, ако не са осъществявали дейност;

- за ЮЛНЦ, осъществяващи дейност в частна полза и които не са се пререгистрирали в Агенцията по вписванията – чрез икономическо издание или чрез интернет, до момента на пререгистрация и не публикуват декларация, ако не са осъществявали дейност;

- за ЮЛНЦ, осъществяващи дейност в обществена полза, които не са се пререгистрирали в Агенцията по вписванията – не публикуват годишни финансови отчети до момента на тяхната пререгистрация в Агенцията по вписванията и не публикуват декларация, ако не са осъществявали дейност.

5. ГЛОБИ И САНКЦИИ

В чл. 74 от ЗСч са регламентирани глобите и санкциите за непубликуване на финансовите отчети в сроковете по чл. 38 от закона.

С измененията на чл. 38, ал. 9, т. 2 от ЗСч се освобождават от задължението за обявяване в търговския регистър на годишните финансови отчети на предприятията, които не са осъществявали дейност през съответния период. Целта на тази законодателна промяна е значително да облекчи предприятията без дейност, като от една страна отпада задължението им да съставят отчети и да ги публикуват, а от друга - да заплащат държавни такси. Предприятията обаче трябва да декларират, че не са осъществявали дейност с декларация, свободен текст. Тази декларация се публикува в търговския регистър в срок до 31 март на следващата година. Указаният срок - 31 март на следващата година цели да се избегне натоварването на софтуерния продукт при електронно деклариране и струпването на опашки при подаване на заявленията на хартиен носител, което е най-голямо към края на сроковете по чл. 38, ал. 1 - до 30 юни на следващата година, а също така предприятията без дейност не би следвало да съставят отчети,

съответно не се нуждаят от допълнително време за съставянето им, одитирането и приемането от общото събрание.

В случай че предприятие без дейност не декларирало това обстоятелство в срока до 31 март и не се е възползвало от облекчения, регламентирани в чл. 38, ал. 9, т. 2 от ЗСч – да не заплащат държавни такси на Агенцията по вписванията, а е съставило и публикувало годишен финансов отчет до 30 юни на следващата година, се счита че са изпълнили изискванията на ЗСч за публичност на финансовите отчети и съответно **не подлежат на глоби и санкции**.

Следва да се има предвид, че от заплащане на такса са освободени само тези предприятия без дейност, които публикуват декларации, че не са осъществявали дейност до 31 март. След този срок предприятията следва да публикуват годишни финансови отчети, като заплатят таксата за обявяване на годишни финансови отчети по сметката на Агенцията по вписванията.